

Aptarta diasporos žiniasklaidos ateitis ir jos stiprinimo galimybės

Spalio 27 d. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Viešųjų ryšių komisijos pirmininkė Aurelija Orlova susitiko su Medijų rėmimo fondo (MRF) direktoriumi Ruslanu Iržikevičiumi. Susitikimo metu daugiausia dėmesio skirta diasporos žiniasklaidos situacijai, jos veiklos tęstinumui, finansavimo galimybėms ir ateities perspektyvoms.

Diskusijoje aptarta, kaip išsaugoti ir stiprinti diasporos žiniasklaidos priemones, kurių veikla dažnai remiasi savanorišku darbu ir bendruomenių iniciatyva. Pastaraisiais metais vis daugiau iššūkių kyla tradicinei lietuviškai spaudai – dėl žmogiškųjų išteklių, finansinio ir bendruomenių palaikymo trūkumo veiklą baigia ilgametės užsienio lietuvių žiniasklaidos priemonės. Tarp jų – Kanados ir Australijos lietuvių laikraščiai.

Susitikimo metu atkreiptas dėmesys į Medijų rėmimo fondo finansavimo galimybes diasporos žiniasklaidos startuoliams, naujų internetinės žiniasklaidos platformų ir svetainių kūrimą. Taip pat iškeltas klausimas, kodėl už Lietuvos ribų veikiančios lietuviškos žiniasklaidos priemonės negalėtų būti remiamos panašiais principais kaip tautinių mažumų žiniasklaida. Šiuo metu diasporos žiniasklaidai prieinamas daugiausia projektinis finansavimas, tačiau ilgalaikiam veiklos tvarumui būtini platesni ir lankstesni paramos mechanizmai.

Svarbi susitikimo tema – diasporos žiniasklaidos atstovavimo klausimas Medijų rėmimo fondo taryboje. Šiuo metu joje nėra asmens, tiesiogiai atstovaujančio užsienyje veikiančioms lietuvių žiniasklaidos priemonėms. Diskutuota, kaip atkuriama Pasaulio lietuvių žurnalistų asociacija galėtų tapti svarbia iniciatyva siekiant paskatinti atitinkamus teisės aktų pakeitimus ir užtikrinti diasporos

žiniasklaidos interesų atstovavimą.

Taip pat pristatytas 2027 m. Pasaulio lietuvių bendruomenės planuojamas Pasaulio lietuvių žiniasklaidos forumas. Pokalbyje dalyvavo ir Jolita Zykutė – diasporos rašytoja bei žurnalistė, viena iš būsimo forumo moderatorių. Kartu aptartas galimas Medijų rėmimo fondo indėlis organizuojant forumą, pristatant diasporos žiniasklaidai aktualias finansavimo programas, paramos priemones bei kitas fondo teikiamas galimybes.

Atskirai kalbėta apie naująją MRF Visuomenės atsparumo programą. Diasporos žiniasklaida gali atlikti svarbų vaidmenį stiprinant ne tik užsienyje gyvenančių lietuvių, bet ir visos šalies, kurioje ji veikia, visuomenės atsparumą bei informacinį saugumą. Tai svarbus informacijos šaltinis ne tik lietuvių bendruomenėms – diasporos žiniasklaidos priemonės, rengdamos ir skleisdamos informaciją gyvenamosios šalies kalba, gali pasiekti ir vietos gyventojus, prisidėti prie jų informuotumo, atsparumo dezinformacijai bei nacionalinio saugumo temų aktualizavimo. Todėl svarbu ieškoti galimybių skatinti tokio turinio rengimą ir sklaidą ne tik lietuvių, bet ir kitomis kalbomis.

Visi šie klausimai – tai ir vieni svarbiausių būsimo Pasaulio lietuvių žiniasklaidos forumo uždavinių: ieškoti būdų, kaip palaikyti vieniems kitus, išsaugoti ilgametes žiniasklaidos tradicijas, atgaivinti nutrūkusias veiklas ir paskatinti naujų diasporos žiniasklaidos iniciatyvų atsiradimą.

Organizatoriai džiaugiasi galimybe apie tai diskutuoti su Medijų rėmimo fondo vadovu ir tikisi, kad pradėtas dialogas virs konkrečiais sprendimais bei bendromis iniciatyvomis, o diskusijos bus tęsiamos 2027 m. Pasaulio lietuvių žiniasklaidos forume.